

Смірнова Олега Ювеналійовича,
що мешкає за адресою: м. Суми,

СКАРГА / ПОВІДОМЛЕННЯ
про наявність фактів академічного плагіату
в кандидатській дисертації
В. І. Стойки

Керуючись п. 5 «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженим на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 21.06.2022 р. (протокол № 10 (15) зі змінами, внесеними 19 липня 2022 р. (протокол № 11 (16)), 27 вересня 2022 р. (протокол № 16 (21)), 3 жовтня 2022 р. (протокол № 17 (22)), 24 січня 2023 р. (протокол № 1 (30)) **повідомляю** про факти академічного плагіату в кандидатській дисертації Вадима Івановича Стойки.

18 квітня 2017 року **Стойка Вадим Іванович** захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (спеціальність 14.01.03 – хірургія) на тему «**Електрохірургічне лікування кіст печінки (клініко-експериментальне дослідження)**» у спеціалізованій вченій раді Д 05.600.01 при Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова МОЗ України.

Тексти автореферату та дисертації В. І. Стойки розміщені на сайті Національного репозитарію академічних текстів за адресою: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0417U000859>.

За даними автореферату (с. 18), за темою дисертації В. І. Стойка опублікував у період з 2013 по 2016 рр. 7 статей (з них дві – одноособові), а на конференції у 2015 р. – одні тези доповідей (у соавторстві).

У «Рекомендаціях щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (Лист МОНУ №1/11-8681 від 15.08.2018) зазначається наступне:

- п. 1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- п. 2. Академічним плагіатом є:
 - 2.1 Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
 - 2.2. Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

У кандидатській дисертації В. І. Стойки **виявлені порушення** академічної доброчесності, які підпадають під визначення академічного плагіату (пп. 1.2, 2.1 і 2.2 зазначених «Рекомендацій»).

Виявлено, що дисертація В. І. Стойки містить текстові збіги (плагіат) з таким джерелом:

Стукан Сергій Степанович. Хірургічне лікування вогнищевих захворювань печінки з використанням аргоноплазмової коагуляції. Дисертація на збуття наукового ступеня кандидата медичних наук (спец. 14.01.03 – хірургія). – Вінниця, 2015. (Вона доступна за адресою: <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0416U001298>, була захищена 16.02.2016 на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 05.600.02 при Вінницькому національному медичному університеті імені М.І. Пирогова).

Слід зазначити, що дисертація С. Стукана відсутня в «Списку використаних джерел» дисертації В. Стойки (с. 160–181), але Стойка має дві спільні статті зі Стуканом (2015 і 2016 рр.), на які є покликання в тексті дисертації (№25 і 53), а також спільні тези (покликання №56).

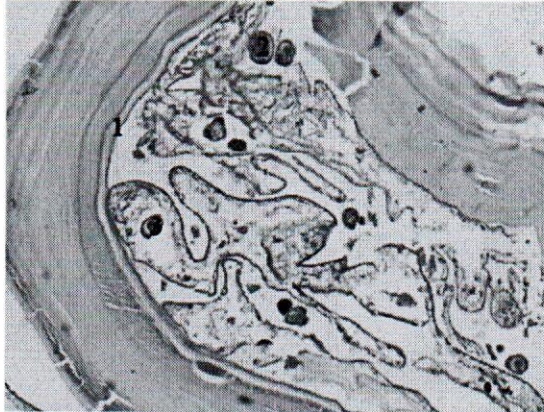
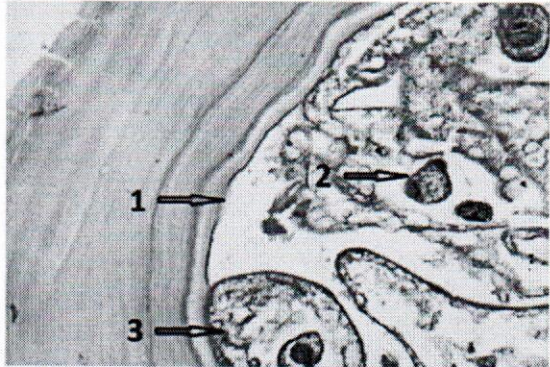

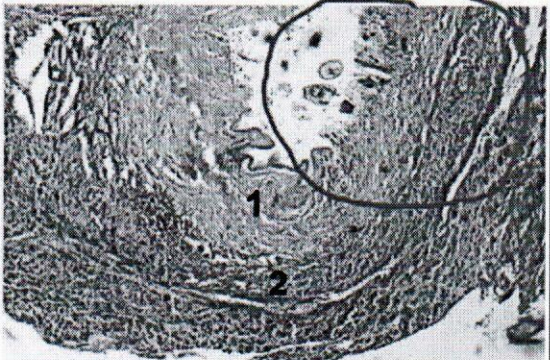
Установлено, що В. І. Стойка у свій огляд літератури (Розділ 1, параграф 1.5) переписав фрагменти дисертації Стукана, часто зберігаючи чужі номери літературних джерел, але в його дисертації під цими номерами знаходяться зовсім інші публікації, які часто навіть не мають стосунку до тверджень у тексті, до яких вони приписані (див. Порівняльну таблицю в Додатках). Такі дії В. Стойки, згідно з Інформаційним бюлетенем «Академічна доброчесність» (Випуск № 16, серпень 2021 р.; див. <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-16.pdf>), є **порушенням академічної доброчесності** у вигляді фальсифікації джерел:

«Фальсифікація джерел інформації: приписування певному джерелу тієї інформації, якої воно не містить; вигадання неіснуючих джерел інформації; наведення посилань на джерела, які насправді не опрацьовувались під час дослідження».

Таким чином, літературний огляд, зроблений В. Стойкою, не має наукової цінності, а копіювання чужого тексту означає, що насправді автор не опрацьовував літературні джерела, що містяться в переліку використаних джерел його дисертації.

Також установлено, що ідентичними з дисертацією Стукана є описи печінки хворих і фотографії до них (рис. 2.4 і 2.5 у Стойки і рис. 2.4 і 2.5 у Стукана).

У Розділі 4 виявлені не тільки текстові збіги з дисертацією Стукана (Розділ 3), але й збіги у мікрофотографіях:

<p align="center">Стойка Вадим Іванович «Електрохірургічне лікування кіст печінки (клініко-експериментальне дослідження)». Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (спец. 14.01.03 – хірургія). – Вінниця, 2017. https://nrat.ukrintel.ua/searchdoc/0417U000859</p>	<p align="center">Стукан Сергій Степанович «Хірургічне лікування вогнищевих захворювань печінки з використанням аргонеплазмової коагуляції». Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (спец. 14.01.03 – хірургія). – Вінниця, 2015. https://nrat.ukrintel.ua/searchdoc/0416U001298</p>
<p>С. 95.</p>	<p>С. 58.</p>
 <p>Рис. 4.1. Гермінативна оболонка з вивідними камерами (1), протосколексами (2) та дочірніми міхурами (3). Гематоксилін й еозин, × 200.</p> <p>Очевидно, що в обох дисертаціях використана та сама фотографія, тільки фото в дисертації <u>Стойки</u> має менше збільшення.</p>	 <p>Рис. 3.1. Гермінативна оболонка з вивідними камерами (1), протосколексами (2) та дочірніми міхурами (3). Гематоксилін й еозин, × 200.</p>
<p>С. 96.</p>	<p>С. 60.</p>
 <p>Рис. 4.2. Ехінококовий міхур (1), обмежений фіброзною капсулою (2) з гіалінозом, гігантоклітинною реакцією, крововиливами та хронічним запаленням. Гематоксилін й еозин, × 100.</p> <p>Та сама ситуація, що й з рис. 4.1 на с. 95. Очевидно, що в обох дисертаціях використана та сама фотографія, тільки тепер навпаки: фото в дисертації <u>Стойки</u> має більше збільшення. Відповідна ділянка на фото з дисертації <u>Стукана</u> обведена оранжевою лінією.</p>	 <p>Рис. 3.4. Ехінококовий міхур (1), обмежений фіброзною капсулою (2) з гіалінозом, гігантоклітинною реакцією, крововиливами та хронічним запаленням. Гематоксилін й еозин, × 100.</p>

С. Стукан використав у своїй дисертації фотографії із спільної статті: Усенко О. Ю., Петрушенко В. В., Стукан С. С., Гребенюк Д. І., Стойка В. І. «Патоморфологічні зміни у паразитарних та непаразитарних кістах печінки в умовах застосування аргонеплазмової

ренхіми з мінімальним зберегти максимальну кількість функціонуючої паренхіми з мінімальним зберегти максимальну кількість функціонуючої паренхіми з мінімальним впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н впливом на н еї. еї. еї.

Очевидно, це утруднює роботу комп'ютерних програм із пошуку плагіату.

Такого явища не спостерігається в іншому варіанті дисертації Стойки, який розміщений за адресою: https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/diser_Stoika1.pdf, але цей ваірант дисертації має певні відмінності від тексту, розміщеного на сайті НРАТ, наприклад, ці рекомендації №5 дещо відрізняються:

на сайті НРАТ:

«...при даній патології, Використання ультразвукового кавітатора в комбінації з АПК допомагає зберегти...»

на сайті ВНМУ:

«...при даній патології, використовуючи ультразвуковий кавітатор в комбінації з АПК допомагає зберегти...»

Наявні збіги текстів без зазначення покликань **порушують вимоги**, встановлені статтею 42 Закону України «Про освіту» щодо академічної доброчесності, а також вимоги «Порядку присудження наукових ступенів», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-п#Text>):

«9. Дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку.»

«14. ... У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Виявлення в дисертації, авторові якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело, є підставою для прийняття рішення про позбавлення його наукового ступеня.»

На підставі викладеного звертаюся до НАЗЯВО з проханням:

1. Розглянути питання щодо академічного плагіату в дисертації **Вадима Івановича Стойки** на здобуття наукового ступеня кандидата наук, провівши аналіз наведених фактів текстових збігів і збігів рисунків, та прийняти рішення щодо виявлення/невиявлення у дисертації В. І. Стойки порушень академічної доброчесності.
2. У випадку підтвердження фактів порушень В. І. Стойкою академічної доброчесності вирішити питання щодо звернення НАЗЯВО до Міністерства освіти і науки України про необхідність позбавлення цієї особи наукового ступеня кандидата наук.
3. Прошу вжити певних заходів (моральне засудження, повідомлення про професійну неспроможність, повідомлення на місце роботи тощо) щодо наукового керівника дисертації В. І. Стойки – доктора медичних наук, професора **Петрушенко Вікторії Вікторівни** та офіційних опонентів – доктора медичних наук, професора **Саволюка Сергія Івановича** та доктора медичних наук, професора **Міщенко Василя Васильовича**, а також членів спеціалізованої вченої ради Д 05.600.01 у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова (станом на 18.04.2017) і вченого секретаря цієї ради, доктора медичних наук, професора **Сергія Дмитровича Хімича**.

Загалом у спецраді Д 05.600.01 відбувся захист уже чотирьох дисертацій з плагіатом

наступних осіб:

- а) В. І. Стойка – про плагіат йде мова в цій заяві та на сайті http://false-science.ucoz.ua/news/z_kim_povedeshsja_vid_togo_j_nabereshsja/2023-06-23-136;
- б) В. В. Петрушенко – про плагіат у докторській дисертації була заява до НАЗЯВО та повідомлялося в публікації на сайті http://false-science.ucoz.ua/news/falshiva_medichna_doktorska_disertacija_bula_zliplena_z_10_chuzhikh_disertacij/2023-06-19-135;
- в) Н. А. Ляховченко – про плагіат була публікація на сайті http://false-science.ucoz.ua/news/plagiatna_disertacija_nataliji_ljakhovchenko/2019-10-10-78;
- г) О. М. Зацерковна – про плагіат була публікація на сайті http://false-science.ucoz.ua/news/plagiatna_disertacija_olena_zacerkovna/2019-10-10-79.

Як стверджується у публікації <https://www.deputaty.in.ua/post/dysertatsiya-yak-popuri-shcho-ne-tak-z-stratehiyeyu-maybutnoyi-rektorKy-vinnytskoho-meda-petrushenko>, в. о. ректора ВНМУ В. Петрушенко в інтерв'ю виданню «33-й канал» у червні 2023 р. підтвердила наявність плагіату в роботах Ляховченко і Зацерковної» «У момент, коли стало зрозуміло про наявність окремих некоректних запозичень в дисертаційних роботах молодих колег, вони самі відмовилися подавати дисертації з університету в Атестаційну колегію».

Таким чином, можу констатувати, що захист чотирьох дисертацій з плагіатом в спецраді Д 05.600.01 свідчить про професійну неспроможність членів цієї спецради виконувати свої функції. Я вважаю, що Міністерству освіти і науки України вже пора розглянути питання про доцільність існування цієї спецради.

Додатки:

1. Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів дисертації Стойки В. І. та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства в форматах pdf та docx.
2. Електронна копія дисертації Стойки В. І., поданої на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, у форматі pdf.
3. Електронна копія джерела неправомірного використання в форматі pdf – дисертація: Стукан С. С. «Хірургічне лікування вогнищевих захворювань печінки з використанням аргоноплазмової коагуляції».

23 вересня 2023 р.

О. Ю. Смірнов,
кандидат біологічних наук,
старший науковий співробітник